

Министерство на земеделието и храните

**Оперативен анализ
за основни земеделски култури**

(Бюлетин № 46/2016)

София, 23 ноември 2016 г.

Съдържание

1	Проведени основни селскостопански мероприятия към 17.11.2016 г.	3
1.1	Реколта от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно	3
1.2	Реколта от пролетници.....	4
1.4	Трайни насаждения и етерично-маслени култури	5
2	Есенна кампания	7
3	Външна търговия с основни земеделски култури.....	8
3.1	Зърнени и маслодайни култури	8
3.2	Плодове и зеленчуци.....	9
4	Цени	9
4.1	Зърнени и маслодайни култури	9
4.2	Плодове и зеленчуци.....	10
	Приложение – справки за реколтата от слънчоглед и царевица, проведени основни селскостопански мероприятия и хода на есенната сеитба по области	12

Забележка: Материалът включва оперативни данни, които нямат статистически характер, а служат само като ориентир за текущото състояние на пазара, в т. ч.: оперативна информация относно проведените основни селскостопански мероприятия по данни от областните дирекции „Земеделие“ и текуща информация относно товарите с основни зърнени и маслодайни култури, преминали границите на страната чрез основните пристанища.

1 Проведени основни селскостопански мероприятия към 17.11.2016 г.

1.1 Реколта от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно

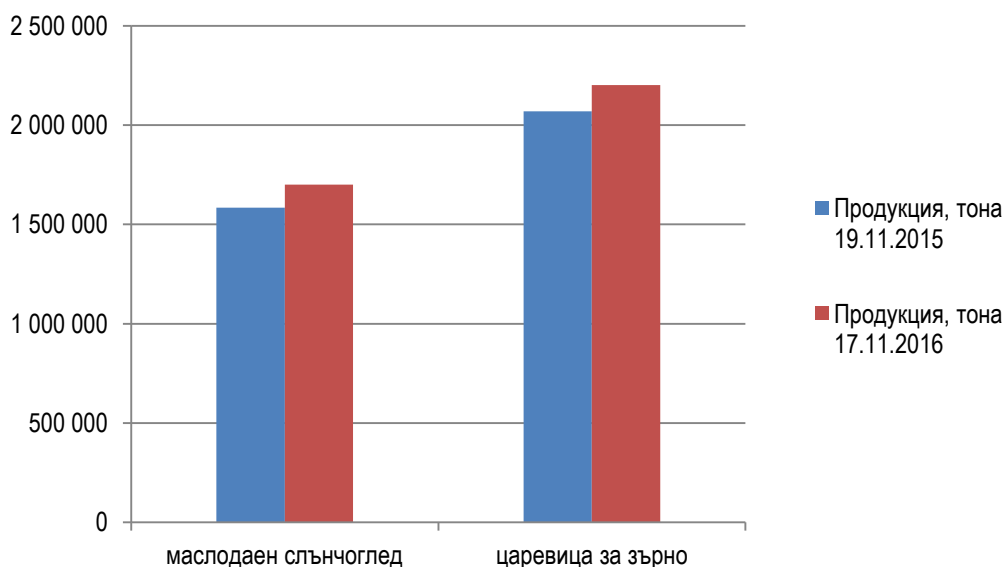
По оперативни данни, към 17.11.2016 г. жътвата на маслодаен слънчоглед на практика е приключила (99,99% реколтирани площи), като са прибрани 1 701,1 хил. тона – със 7,3% повече спрямо предходната година, основно в резултат от повишение на средния добив с 6,7%. Към този момент продукцията от царевица за зърно възлиза на 2 201 хил. тона, с 6,4% над нивото, отчетено по същото време на 2015 г., поради комбинация от малко по-бърз темп на прибиране на реколта `2016 и леко нарастване на средния добив от декар.

Реколта от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно към 17.11.2016 г., сравнено със същия период на 2015 г.

	17.11.2016					Изменение на годишна база, %			
	Площи за реколтиране (дка)	Реколтирани площи (дка)	% реколтирани площи	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)	Площи за реколтиране (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
маслодаен слънчоглед	7 606 470	7 605 661	100,0%	1 701 050	224	0,2%	0,8%	7,3%	6,7%
царевица за зърно	4 227 504	4 167 414	98,6%	2 200 958	528	-0,5%	2,5%	6,4%	3,7%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХ
Забележка: Площи за реколтиране = Засети площи – Пропаднали площи

Продукция от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно към 17.11.2016 г., сравнено със същия период на 2015 г.

1.2 Реколта от пролетници

Според оперативните данни към 17.11.2016 г., продукцията от пипер, пъпеши и картофи е с между 2,8% и 8,9% по-ниска на годишна база, докато производството на домати и дини нараства съответно с 4,2% и 16%.

Сравнявайки със същия период на 2015 г., при средния добив от пипер, дини и пъпеши се отчита повишение с между 9,8% и 18,7%, а при този от домати и картофи – леко понижение, съответно с 0,7% и с 3,1%.

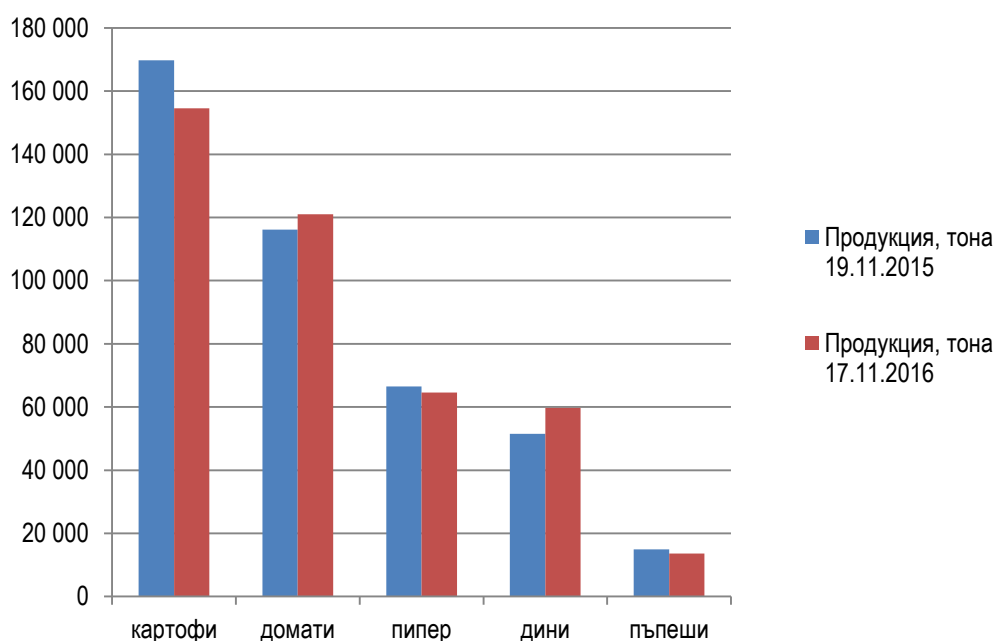
Реколта от пролетници към 17.11.2016 г., сравнено със същия период на 2015 г.

	17.11.2016				Изменение на годишна база, %			
	Засадени площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)	Засадени площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
картофи	120 621	116 281	154 537	1 329	-3,2%	-6,0%	-8,9%	-3,1%
домати	44 721	44 663	121 017	2 710	-3,6%	5,0%	4,2%	-0,7%
пипер	39 103	39 087	64 624	1 653	-12,0%	-11,6%	-2,8%	9,8%
дини	30 492	29 679	59 747	2 013	2,4%	-0,2%	16,0%	16,2%
пъпеши	13 418	12 863	13 635	1 060	-20,0%	-22,9%	-8,5%	18,7%
фасул	34 118	33 928	4 649	137	10,7%	11,4%	14,8%	3,0%
градински грах	19 123	17 193	6 520	379	30,7%	18,9%	20,2%	1,1%
леща	19 402	19 402	2 527	130	19,0%	19,0%	18,0%	-0,8%
соя	145 258	144 424	18 616	129	-48,8%	-46,5%	-45,8%	1,6%
ориз	100 376	80 820	48 940	606	-10,3%	-24,5%	-32,4%	-10,5%
овес	107 717	97 717	21 536	220	-17,3%	-22,1%	-18,9%	3,8%
сорго	28 981	24 903	5 993	241	-31,9%	-37,2%	-41,9%	-7,3%
шарен слънчоглед	79 222	72 892	13 402	184	-31,7%	-33,1%	-21,4%	17,9%
царевица силажна	168 275	168 075	375 849	2 236	-9,5%	-5,4%	15,7%	22,3%
пролетен ечемик	30 976	30 976	9 177	296	-66,7%	-64,2%	-63,7%	1,4%
фуражен грах	104 419	103 303	40 187	389	28,0%	33,4%	26,0%	-5,6%
захарно цвекло	883	68	60	890	4104,8%	580,0%	1900,0%	196,7%
памук	35 573	18 396	1 655	90	89,6%	31,8%	118,3%	66,7%
лен	900	825	61	74	-12,2%	-19,5%	-24,7%	-6,3%
тютюн ориент.	48 915	48 915	6 679	137	-31,9%	-31,9%	-29,5%	3,8%
тютюн Бърлей	6 110	6 066	966	159	-39,5%	-39,9%	-63,9%	-40,0%
тютюн Вирджиния	36 578	34 800	5 682	163	-18,7%	-22,6%	-22,5%	0,0%

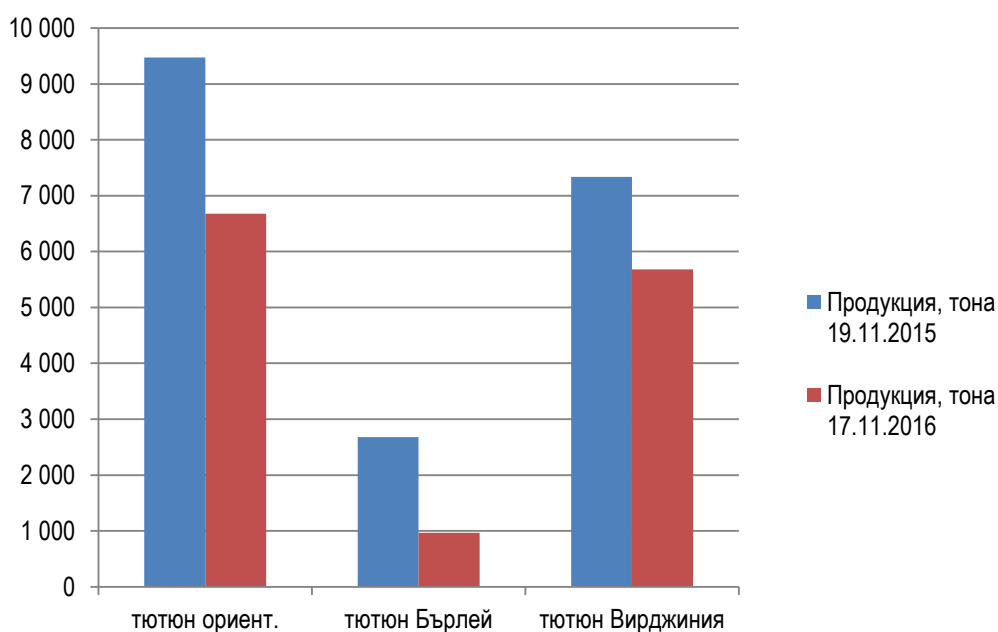
Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХ

* Няма данни

**Продукция от основни пролетници - зеленчукови култури към 17.11.2016 г.,
сравнено със същия период на 2015 г.**

**Продукция от основни сортове тютюн към 17.11.2016 г., сравнено със същия
период на 2015 г.**

1.4 Трайни насаждения и етерично-маслени култури

Оперативните данни към 17.11.2016 г. сочат намаление на производството на повечето основни овощни видове спрямо отчетеното по същото време на 2015 г., което се дължи най-вече на понижение на средните добиви. Най-съществен спад на продукцията е налице при крушите и черешите (съответно с 19,5% и 22%), а по-умерен – при сливите, прасковите, ябълките и вишните (в рамките на 5 – 11,8%). От друга страна, производството на ягоди, кайсии и малини нараства с между 1,4% и 13,5%.

Към момента производството на десертни и винени лозя е съответно с 13,3% и 23,4% под нивата отпреди една година, като се наблюдава намаление както на реколтираните площи, така и на средния добив.

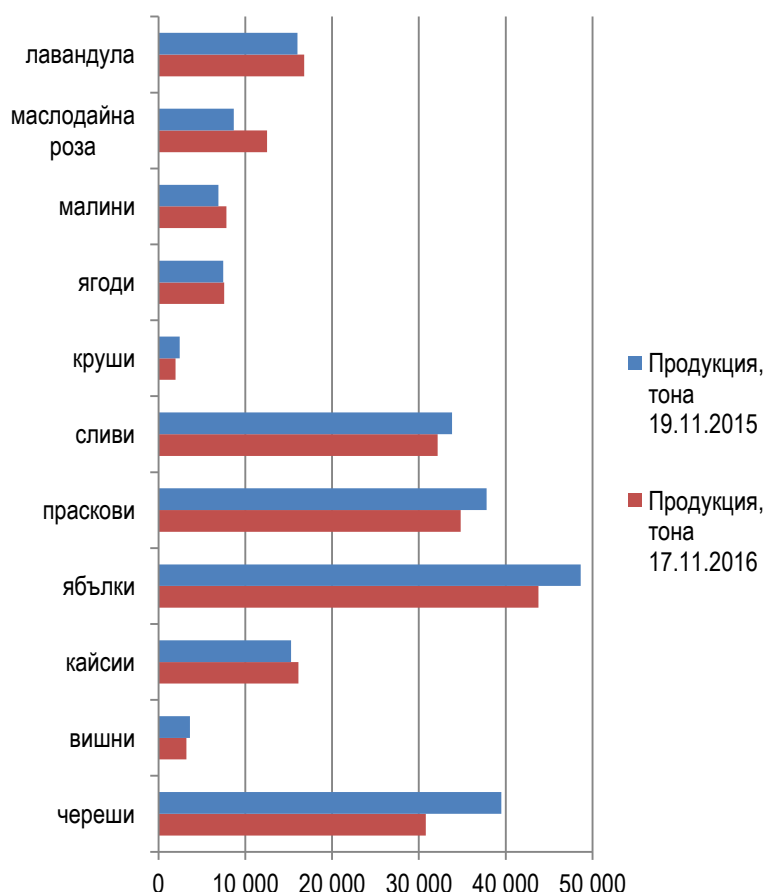
Продукцията от маслодайна роза се увеличава с 44,5% на годишна база, а тази от лавандула – с 4,7%.

**Реколта от трайни насаждения и етерично-маслени култури към 17.11.2016 г.,
сравнено със същия период на 2015 г.**

	17.11.2016				Изменение на годишна база, %			
	Плододаващи площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)	Плододаващи площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
череша	77 716	72 902	30 802	423	2,2%	-2,7%	-22,0%	-19,7%
вишни	13 684	11 225	3 213	286	3,8%	-2,8%	-11,8%	-9,5%
кайсии	28 501	26 723	16 131	604	2,7%	2,1%	5,5%	3,4%
ябълки	49 264	46 367	43 791	944	1,4%	0,2%	-9,9%	-10,2%
праскови	42 489	42 351	34 821	822	-1,4%	-1,5%	-7,9%	-6,6%
сливи	62 068	60 928	32 146	528	-3,6%	-0,4%	-5,0%	-4,5%
круши	4 376	4 065	1 975	486	-2,6%	0,2%	-19,5%	-19,5%
ягоди	10 256	10 055	7 565	752	-5,1%	-5,7%	1,4%	7,4%
малини	17 468	16 700	7 838	469	17,6%	14,0%	13,5%	-0,4%
маслодайна роза	32 875	32 875	12 510	381	-0,3%	-0,3%	44,5%	44,9%
лавандула	53 494	52 448	16 774	320	5,8%	5,9%	4,7%	-1,2%
лозя винени	508 504	466 496	244 893	525	-5,3%	-10,4%	-23,4%	-14,5%
лозя десертни	49 865	49 015	26 283	536	-2,2%	-3,4%	-13,3%	-10,2%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХ

**Производството на плодове и площи от трайни насаждения и етерично-маслени култури към 17.11.2016 г.,
сравнено със същия период на 2015 г.**

2 Есенна кампания

По оперативни данни, към 17.11.2016 г. е извършена предсеитбена подготовка на 13 542 364 дка, а дълбока оран – на 6 954 788 дка, при съответно 14 070 190 дка и 8 091 930 дка година по-рано.

Сеитбата на пшеница и тритикале се движи с малко по-бавен темп спрямо миналата година, като към момента са засети съответно с 5,7% и 7,1% по-малко площи в сравнение със същия период на 2015 г. По-съществено изоставане се наблюдава при засяването на площите с ечемик - с 24%. Засага ръст на засетите площи се отчита при маслодайната рапица (с 3,5%) и ръжта (с 2,5%).

**Засети площи с есенници към 17.11.2016 г.,
сравнено със същия период на 2015 г., дка**

Култура	19.11.2015	17.11.2016	Изменение, %
пшеница	10 216 518	9 633 509	-5,7%
ечемик	1 555 970	1 182 923	-24,0%
маслодайна рапица	1 647 875	1 705 517	3,5%
ръж	48 522	49 745	2,5%
тритикале	117 303	108 987	-7,1%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХ

3 Външна търговия с основни земеделски култури

3.1 Зърнени и маслодайни култури

Основни зърнени и маслодайни култури - пшеница, ечемик и рапица (пазарна година, стартираща през м. юли)

През последната седмица през Пристанище Варна¹ са изнесени 48,9 хил. тона пшеница, докато експорт на ечемик и рапица не е реализиран. Общо за периода от началото на пазарната 2016/17 година до момента износът на пшеница през порта нараства с 25,8% на годишна база, до 1 008,9 хил. тона. При рапицата увеличението е още по-значително - близо три пъти, до 193,2 хил. тона. От друга страна, експортът на ечемик е с 93,4% под миналогодишния.

Износ на пшеница, ечемик и рапица от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	04.07. – 20.11.2015	04.07. – 20.11.2016	Изменение
пшеница	802 135	1 008 888	25,8%
ечемик	91 846	6 035	-93,4%
рапица	70 207	193 215	175,2%

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

От началото на пазарната 2016/17 година през „Пристанище Бургас“ ЕАД, опериращо на терминал Бургас – Изток 1, са изнесени 2,4 хил. тона пшеница, а износ на ечемик и рапица все още не е реализиран.

Основни зърнени и маслодайни култури - царевица и слънчоглед (пазарна година, стартираща през м. септември)

Общо за периода 01.09. – 20.11.2016 г., износът на царевица и слънчоглед през Пристанище Варна изостава съответно с 20,8% и 13,8% на годишна база. През последната седмица на порта са натоварени 26,3 хил. тона царевица за износ, докато експортът на слънчоглед остава в застой.

Износ на царевица и слънчоглед от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	01.09. – 20.11.2015	01.09. – 20.11.2016	Изменение
царевица	214 165	169 528	-20,8%
слънчоглед	59 789	51 509	-13,8%

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

От началото на 2016/17 пазарна година не е отчетен износ на царевица и слънчоглед

¹ През последните няколко години Пристанище Варна формира около 50% от общия експорт на пшеница и царевица и около 30% от този на ечемик, слънчоглед и рапица.

от „Пристанище Бургас“ ЕАД.

Информацията за общия износ на основните зърнени и маслодайни култури по данни на Националния статистически институт, включена в Бюлетин № 45/2016, ще бъде актуализирана след публикуване на официални данни за търговията през месец септември 2016 г.

Вносът на зърнени и маслодайни култури традиционно е ограничен, като от 01.07.2016 г. до 20.11.2016 г. не е осъществяван такъв през наблюдаваните пристанищни терминали във Варна и Бургас.

3.2 Плодове и зеленчуци

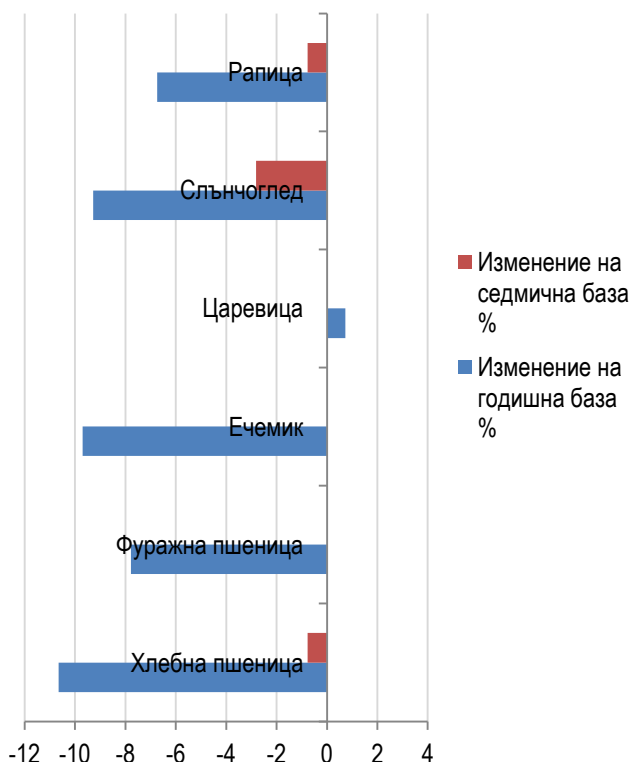
Актуализация на информацията за внос и износ на плодове и зеленчуци, публикувана в Бюлетин № 45/2016, ще бъде направена след публикуване на официални данни от Националния статистически институт за търговията през месец септември 2016 г.

4 Цени

4.1 Зърнени и маслодайни култури

Към 16.11.2016 г. средните изкупни цени на хлебна пшеница, рапица и слънчоглед се понижават с между 0,8% и 2,8% на седмична база, докато тези на фуражна пшеница, ечемик и царевица остават без промяна.

Изменение на изкупните цени на основни зърнени и маслодайни култури към 16.11.2016 г.

Средни изкупни цени на основни зърнени и маслодайни култури към 16.11.2016 г., сравнено с предходната седмица и със същия период на 2015 г., лв./тон без ДДС

	18.11.2015	09.11.2016	16.11.2016	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
Хлебна пшеница	291	262	260	-10,7	-0,8
Фуражна пшеница	270	249	249	-7,8	0,0
Ечемик	268	242	242	-9,7	0,0
Царевица	272	274	274	0,7	0,0
Слънчоглед	722	674	655	-9,3	-2,8
Рапица	697	655	650	-6,7	-0,8

Източник: данни на САПИ ЕООД (средноседмични цени), обработени от МЗХ

Изкупните цени на рапица, слънчоглед, пшеница (фуражна и хлебна) и ечемик продължават да се движат под нивата отпреди една година, като намалението е в рамките на 6,7% - 10,7%. Само при царевичката се отчита леко повишение на годишна база, с 0,7%.

4.2 Плодове и зеленчуци

Към 18.11.2016 г. средните цени на едро на домати (оранжерийни и внос), десертно грозде и зелен пипер се повишават с между 7,1% и 17,6% на седмична база, докато тази на ябълки се понижава с 1%. Средната цена на едро на картофи се задържа на нивото от предходната седмица.

Средни цени на едро на основни плодове и зеленчуци към 18.11.2016 г., сравнено с предходната седмица и със същия период на 2015 г., лв./кг

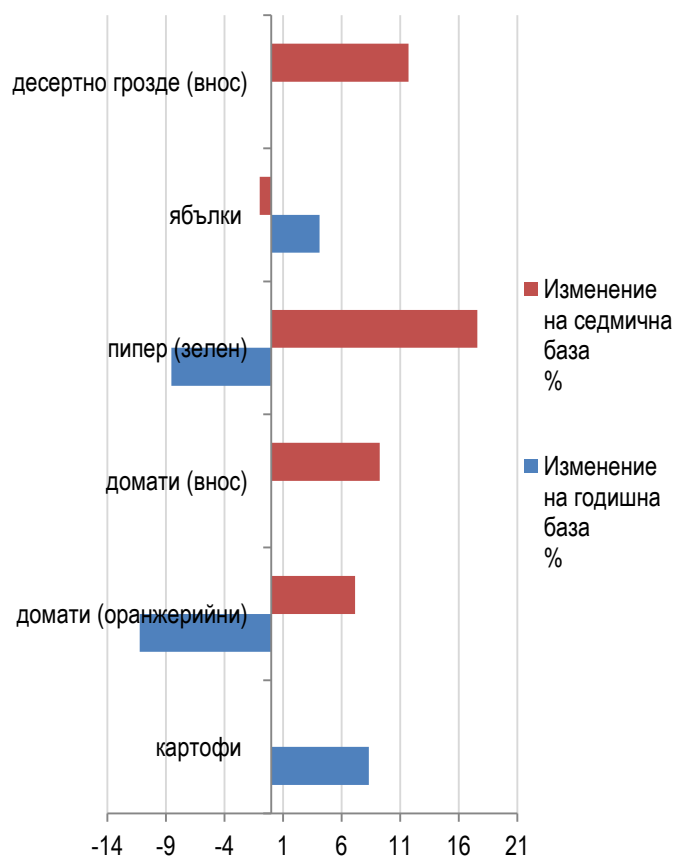
	20.11.2015	11.11.2016	18.11.2016	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
картофи	0,60	0,65	0,65	8,3	0,0
домати (оранжерийни)	1,69	1,40	1,50	-11,2	7,1
домати (внос)	*	1,08	1,18	-	9,3
пипер (зелен)	1,17	0,91	1,07	-8,5	17,6
дини	*	*	*	-	-
пъпеши	*	*	*	-	-
череша	*	*	*	-	-
ябълки	0,97	1,02	1,01	4,1	-1,0
праскови	*	*	*	-	-
сливи	*	*	*	-	-
круши	*	*	*	-	-
десертно грозде	*	1,88	2,10	-	11,7

Източник: данни на ДКСБТ, обработени от МЗХ

* Няма данни

В сравнение със същия период на 2015 г., при търговията на едро със зелен пипер и оранжерийни домати се отчита намаление на ценовите стойности, съответно с 8,5% и 11,2%. Същевременно, ябълките поскъпват с 4,1%, а картофите - с 8,3%.

**Изменение на цените на едро на основни плодове и зеленчуци
към 18.11.2016 г.**

**Приложение – справки за реколтата от слънчоглед и царевица, проведени
основни селскостопански мероприятия и хода на есенната сеитба по области**

Справка за хода на жътвата

Справка за реколтата от слънчоглед

Област	Засети площи	Пропад- нали площи	Реколти- рани площи	% на реколт. площи	Произ- водство	Среден добив
	дка	дка	дка	%	тона	кг/дка
Благоевград	1240	0	1240	100.00%	123	99
Бургас	340580	0	340580	100.00%	56432.2	166
Варна	404396	0	404396	100.00%	84256.1	208
Велико Търново	485556	0	485556	100.00%	132603.87	273
Видин	395520	0	395520	100.00%	88784	224
Враца	432065	1372	430693	100.00%	112556	261
Габрово	33280	151	33129	100.00%	5704	172
Добрич	810885	0	810885	100.00%	219309.5	270
Кърджали	2150	0	2150	100.00%	272.4	127
Кюстендил	9055	0	9055	100.00%	1531.6	169
Ловеч	133336	0	133336	100.00%	27176	204
Монтана	349255	0	349255	100.00%	79107	227
Пазарджик	58880	0	58880	100.00%	7964	135
Перник	50385	0	50385	100.00%	7223	143
Плевен	745708	0	745708	100.00%	212689.5	285
Пловдив	238937	1200	237737	100.00%	32001.45	135
Разград	247020	1727	245293	100.00%	60159	245
Русе	456149	275	455265	99.87%	110322.07	242
Силистра	368162	543.4	367618.6	100.00%	93369.29	254
Сливен	227100	100	227000	100.00%	34192	151
Смолян		0				
София-град	58139	0	57939	99.66%	11973.3	207
София	95140	0	95140	100.00%	15912	167
Стара Загора	420241	0	420241	100.00%	75494.76	180
Търговище	237865	0	237865	100.00%	50258.36	211
Хасково	343090	0	343090	100.00%	53730.05	157
Шумен	309718	263	309455	100.00%	66572	215
Ямбол	360743	2493.5	358249.4	100.00%	61334	171
ОБЩО	7614595	8125	7605661	99.99%	1701050.5	224

Справка за реколтата от царевица

Област	Засети площи	Пропад- нали площи	Реколти- рани площи	% на реколт. площи	Произ- водств о	Среден добив
	дка	дка	дка	%	тона	кг/дка
Благоевград	8940	0	7940	88.81%	2217	279
Бургас	15750	0	15750	100.00%	5902.2	375
Варна	158245	0	158245	100.00%	65122.8	412
Велико Търново	310617	0	310617	100.00%	177083.4	570
Видин	124485	0	123385	99.12%	58065	471
Враца	378066	0	374530	99.06%	177660	474
Габрово	81800	4185	75535	97.32%	30262	401
Добрич	961717	0	961717	100.00%	523089	544
Кърджали	1805	0	1805	100.00%	541	300
Кюстендил	3175	0	3175	100.00%	997.2	314
Ловеч	106153	0	106153	100.00%	45160	425
Монтана	161127	0	161127	100.00%	87142	541
Пазарджик	10790	0	10790	100.00%	7129	661
Перник	6507	0	4050	62.24%	1538	380
Плевен	689894	0	689894	100.00%	432418	627
Пловдив	60240	0	60240	100.00%	37217.52	618
Разград	183360	59	183301	100.00%	71200.6	388
Русе	245408	0	245408	100.00%	141724.52	578
Силистра	269510	57.62	269452.38	100.00%	134381.51	499
Сливен	42300	0	42300	100.00%	35785	846
Смолян	735	0	735	100.00%	159.7	217
София-град	32261	0	600	1.86%	176.5	294
София	28726	0	13990	48.70%	4835	346
Стара Загора	49059	171.4	48887.6	100.00%	19548.44	400
Търговище	103441	0	101451	98.08%	41002.92	404
Хасково	14250	0	14250	100.00%	10432.5	732
Шумен	175758	1140	173088	99.12%	86972	502
Ямбол	8998	0	8998	100.00%	3195	355
ОБЩО	4233117	5613	4167414	98.58%	2200957.8	528

Справка за предсеитбената подготовка и дълбоката оран

Област	Предсеит- бена подготовка (дка)	Предсеитбено торене			Дълбока оран (дка)
		Р (дка)	N (дка)	К (дка)	
Благоевград	38750				
Бургас	974624	108525	155275	66133	238330
Варна	781910	622504	445211	196761	399583.02
Велико Търново	732033	309940	345120	265800	397174
Видин	325500				113500
Враца	739221	35882	19726	19726	364796
Габрово	71260				38330
Добрич	1420211	150000	289900	150000	1536714
Кърджали	4900	400	400	400	1250
Кюстендил	58190	8000	4100	4100	30740
Ловеч	259230	180245	182945		
Монтана	406700	153000	383400	35000	32450
Пазарджик	150410				90660
Перник	138550	6700	6700		28950
Плевен	958056	686895	692735	674585	615959
Пловдив	580825	144600	144600	144600	100290
Разград	641104	400410	481710	22400	312420
Русе	663258	494662	659710	328001	618867
Силистра	691097	691097	691097	691097	658480
Сливен	531900	264500	343000	165500	185800
Смолян					
София-град	47020				15090
София	152100				8600
Стара Загора	770822	170652	101887	7000	305418
Търговище	388127	312150	293050	140457	176757
Хасково	435800	17030	7030	10030	96170
Шумен	760593	345530	460265	173490	342570
Ямбол	820173				245890
ОБЩО	13 542 364	5 102 722	5 707 861	3 095 080	6 954 788

Справка за хода на есенната сеитба

Област	Засети площи с пшеница (дка)	Засети площи с ечемик (дка)	Засети площи с ръж (дка)	Засети площи с тритикале (дка)	Засети площи със зимна маслодайна рапица (дка)
Благоевград	24170	1300	1330	1500	2980
Бургас	604224	136700	1200	1250	221690
Варна	590805.15	88096.14		25	72501
Велико Търново	558191	62761	50	1087	89484
Видин	256770	27120		850	22260
Враца	490628	19793	70	850	59996
Габрово	42755	6650		300	6700
Добрич	1211891	28413		3020	170090
Кърджали	3450	720		100	
Кюстендил	32555	3110	4585	570	12840
Ловеч	182165	22950		450	43963
Монтана	339209	28470		1380	37360
Пазарджик	111750	13670	10670	8370	5890
Перник	106913	5295	100	630	15040
Плевен	608345	115880	600	300	144862
Пловдив	443845	33734	11540	26790	44240
Разград	466124	60740		660	113311
Русе	516292	48247		307	93474
Силистра	480870	43952		3250	92625
Сливен	376800	86900	1250	6350	57200
Смолян					
София-град	26730	8450			11250
София	118777	9632	3350	6630	7598
Стара Загора	508868	82218	15000	17241	91695
Търговище	291067	38397		5187	53476
Хасково	194570	38350		11190	41270
Шумен	451645	84164		6320	69330
Ямбол	594100	87211		4380	124392
ОБЩО	9 633 509	1 182 923	49 745	108 987	1 705 517